

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2022/2023

Stopień drugi – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik konkursu powinien prawidłową odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio w arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów	Kryteria oceny
1.	1. TAK; 2. TAK; 3. NIE; 4. NIE; 5. NIE	0–2	2 p. – zaznaczenie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 p. – zaznaczenie 4 poprawnych odpowiedzi 0 p. – zaznaczenie 3 lub mniej poprawnych odpowiedzi
2.	Np. – wspólne odkrywanie świata – rozwój zainteresowań i dzielenie się pasją do czegoś – rozwijanie wyobraźni – zapewnianie sobie wzajemnie poczucia bezpieczeństwa – doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z ludźmi – spędzanie razem czasu – lepsze poznanie siebie – odkrywanie własnej drogi życiowej poprzez kontakty z przyjacielem	0–2	2 p. – podanie 5 różnych zalet przyjaźni wskazanych w tekście 1 p. – podanie 4–3 różnych zalet przyjaźni wskazanych w tekście 0 p. – podanie mniej niż 3 zalet przyjaźni wskazanych w tekście lub brak odpowiedzi Uwaga! Jeśli uczestnik konkursu cytuje, nie zalicza się jego odpowiedzi. Jeżeli uczestnik konkursu podaje tę sama zaletę przyjaźni, lecz używa innego sformułowania, także nie otrzymuje punktu.
3.	<u>Zdania, które można uznać za aforyzmy, to np.:</u> Zdanie: <i>Każdy potrzebuje drugiej osoby, by stworzyć swój świat wyobrażony.</i> Wyjaśnienie: Dzięki drugiemu człowiekowi i czasowi z nim spędzanemu rozwija się nasza wyobraźnia.	0–2	2 p. – wypisanie odpowiedniego zdania ORAZ trafne objaśnienie 1 p. – wypisanie odpowiedniego zdania bez trafnego objaśnienia 0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna

	<p>Zdanie: <i>Przyjaciel otwiera odmienną perspektywę świata.</i> Wyjaśnienie: Przyjaciel ma inne spostrzeżenia co do ludzi i odmiennie poglądy, więc możemy wykorzystać je do oceny sytuacji i swego postępowania. Zdanie: <i>Przyjaźń upewnia i różnicuje.</i> Wyjaśnienie: Dzięki przyjacielowi lepiej poznajemy siebie, zyskujemy potwierdzenie, że dobrze / źle postępujemy, dostrzegamy różnice w swoim i innych ludzi podejściu do codziennych spraw oraz drugiego człowieka. Zdanie: <i>Im bardziej [przyjaźń] jest spotkaniem, tym bardziej zmusza do samotnej wędrówki.</i> Wyjaśnienie: Rozmowy z przyjacielem ułatwiają nam wybór własnej życiowej drogi. Pozwalają dostrzec swe indywidualne cechy osobowości.</p>		
4.	<p>Epitety – np.: <i>dwoje dzieci</i> (liczba dzieci) <i>nowe zabawy</i> (zabawy inne niż dotychczasowe) <i>wielki świat</i> (świat widziany oczami dzieci, dla nich – ogromny) <i>zagadkowy świat</i> (świat pełen tajemnic, nieodkryty)</p> <p>Przenośnie – <i>puszczając wodze fantazji</i> (oddawać się fantazjom, wyobrażeniom, marzeniom, marzyć) <i>wyprawa w głąb świata</i> (odkrywanie nowych miejsc, poznawanie nowych sytuacji i ludzi)</p>	0-2	<p>2 p. – poprawne wypisanie epitetu ORAZ metafory ORAZ wyjaśnienie ich znaczeń 1 p. – poprawne wypisanie epitetu LUB metafory ORAZ wyjaśnienie jego/jej znaczenia 0 p. – wypisanie epitetu i/lub metafory bez wyjaśnienia znaczenia lub błędna odpowiedź</p> <p>Uwaga! Nie przydziela się punktu za samo wypisanie środków stylistycznych. Konieczne jest objaśnienie znaczenia.</p>
5.	<p><i>zachcianką, oczekiwaniom, niespełnienia, rezygnacji, przyjaciółach</i></p>	0–2	<p>2 p.– poprawna forma gramatyczna i właściwy zapis wszystkich (5) rzeczowników 1 p. – poprawna forma gramatyczna i właściwy zapis 4 rzeczowników 0 p. – mniej niż 4 poprawne odpowiedzi</p>
6.	<p><i>Mimo różnic potrafimy stać się sobie bliscy.</i> LUB <i>Mimo różnic między nami potrafimy stać się sobie bliscy.</i></p>	0–1	<p>1 p. – poprawne przekształcenie i bezbłędny zapis zdania 0 p. – błędne przekształcenie zdania LUB błąd/błędy (ortograficzne, językowe lub interpunkcyjne)</p>

7.	Np. Bohater: Mały Książę Tytuł lektury: Mały Książę Uzasadnienie: Mały Książę dzięki Lisowi zyskuje nowe spojrzenie na relację, jaka go łączy z Różą. Zaczyna rozumieć, jaką rolę odgrywa ona w jego życiu.	0–2	2 p. – podanie bohatera, tytułu książki i poprawne uzasadnienie 1 p.– brak 1 elementu odpowiedzi (informacji o bohaterze lub tytułu książki, lub uzasadnienia) 0 p. – brak 2 lub większej liczby elementów Uwaga! Uczestnik może powołać się również na lektury przewidziane na II stopień konkursu.						
8.	drugoplanowa, poboczny, fabuły	0–2	2 p. – poprawne podkreślenie 3 wyrazów 1 p. – poprawne podkreślenie 2 wyrazów 0 p. – podkreślenie 1 wyrazu, błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi						
9.	Np. Autorka przywołała w tekście historię z II wojny światowej, aby pokazać podobieństwo pomiędzy losami Żydów i migrantów z Syrii. Współcześni migranci muszą się ukrywać, tak jak Żydzi w czasie II wojny światowej.	0–1	1 p. – poprawne wyjaśnienie 0 p. – niepoprawne wyjaśnienie lub brak odpowiedzi						
10.	Np. 1) niechęć, poczucie wyobcowania, niepewność jutra 2) wrogość, uprzedzenie wobec imigrantów 3) współczucie, zrozumienie trudnej sytuacji uchodźców, przychylność	0–2	2 p. – poprawne nazwanie wszystkich uczuć 1 p. – poprawne nazwanie 2 uczuć 0 p. – poprawne nazwanie 1 uczucia lub brak poprawnej odpowiedzi Uwaga! Uczestnik konkursu może udzielić odpowiedzi w sposób opisowy.						
11.	Np. <table border="1" data-bbox="293 1161 1144 1369"> <thead> <tr> <th>Max</th> <th>Oskar</th> <th>Farah</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Czuł, że jest bezużyteczny. Uczył się gorzej od siostry, nie umiał grać w piłkę. Pomoc Ahmedowi przywróciła mu</td> <td>Zgodził się pomóc Syryjczykowi dzięki opowieści o rodzinnej tragedii Ahmeda, zwłaszcza śmierci jego ojca. Oskar także</td> <td>Przekonał ją Max, przywołując religijny nakaz muzułmanów niesienia pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie.</td> </tr> </tbody> </table>	Max	Oskar	Farah	Czuł, że jest bezużyteczny. Uczył się gorzej od siostry, nie umiał grać w piłkę. Pomoc Ahmedowi przywróciła mu	Zgodził się pomóc Syryjczykowi dzięki opowieści o rodzinnej tragedii Ahmeda, zwłaszcza śmierci jego ojca. Oskar także	Przekonał ją Max, przywołując religijny nakaz muzułmanów niesienia pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie.	0–2	2 p. –określenie motywacji trojga bohaterów zgodnie z treścią lektury 1 p. – określenie motywacji dwojga bohaterów 0 p. – określenie motywacji jednego bohatera lub brak poprawnej odpowiedzi
Max	Oskar	Farah							
Czuł, że jest bezużyteczny. Uczył się gorzej od siostry, nie umiał grać w piłkę. Pomoc Ahmedowi przywróciła mu	Zgodził się pomóc Syryjczykowi dzięki opowieści o rodzinnej tragedii Ahmeda, zwłaszcza śmierci jego ojca. Oskar także	Przekonał ją Max, przywołując religijny nakaz muzułmanów niesienia pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie.							

	<p>poczucie własnej wartości.</p>	<p>stracił tatę, co go zbliżyło do młodego imigranta.</p>		
12.	<p>Np. Przykład 1. Niewydanie Ahmeda przez Maxa policji i pozostawianie go samego w domu skutkowało tym, że młody imigrant zadbał o storczyki, pielęgnował ogród, a zabrane rodzinie produkty żywnościowe i kwoty pieniężne spisywał na kartce, by kiedyś je zwrócić. Okazał się uczciwym i odpowiedzialnym młodym człowiekiem. Przykład 2. Zapisanie Ahmeda do szkoły spowodowało, że chłopiec dał się poznać jako inteligentny i pilny uczeń, świetny piłkarz, dobry kolega, grzeczny także wobec nauczycieli. Przykład 3. Max miał możliwość podjęcia decyzji, czy wydać władzom Ahmeda czy mu pomóc. Decydując się na pomaganie imigrantowi, poznał swoją wartość. Zarówno on, jak i jego bliscy przekonali się, do jakich poświęceń jest zdolny.</p>		0–2	<p>2 p. – podanie <u>dwóch</u> przykładów przedstawiających szansę daną bohaterowi (lub bohaterom) WRAZ z informacjami o pozytywnych skutkach tych decyzji 1 p. – podanie <u>jednego</u> przykładu z lektury WRAZ z informacją o pozytywnych skutkach tej decyzji 0 p. – podanie przykładu/przykładów bez wyjaśnienia lub błędna odpowiedź</p>
13.	<p>Opis obrazu Elementy obrazu mające związek z treścią książki– np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klatka z gołębiami zamiast torsu mężczyzny – symbol obozów dla imigrantów i piwnicy, w której żył Ahmed w ukryciu przez kilka miesięcy niczym w więzieniu, z którego trudno się wydostać • gołębie – znak pokoju, niewinności; gołąb w klatce to Ahmed, który jest zmuszony żyć w zamknięciu; gołąb na zewnątrz klatki to Max, który jest wolny, lecz towarzyszy przyjacielowi i poznaje okrutną imigracyjną rzeczywistość 		0–7	<p>I. Treść (0–3 p.) 3 p. – uwzględnienie w opisie co najmniej 4 elementów obrazu (np.: klatka, gołębie, plecak, laska, chusta w miejscu, gdzie powinna znajdować się głowa) ORAZ wyjaśnienie ich związku z treścią książki 2 p. – uwzględnienie w opisie 3 elementów obrazu ORAZ wyjaśnienie ich związku z treścią książki 1 p. – uwzględnienie w opisie 2 elementów obrazu ORAZ wyjaśnienie ich związku z treścią książki 0 p. – przedstawienie mniej niż 2 elementów obrazu LUB</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • laska i plecak – migranci ciągle są w drodze w poszukiwaniu przyjaznego miejsca • miejsce, w którym jest głowa, przykryte peleryną – migranci są w wielu przypadkach bezimienną rzeszą, trudno dociec, kto jest kim i jakie ma zamiary 		<p>przedstawienie większej liczby elementów, ale bez wyjaśnienia ich związku z treścią książki</p> <p>II. Środki językowe (0–2 p.)</p> <p>2 p.– użycie co najmniej 4 wyrazów o znaczeniu charakteryzującym, tj. przydawek przymiotnikowych lub rzeczownikowych (określających np. kolory, kształty, nastrój) ORAZ co najmniej 3 wyrażen określających stosunki przestrzenne;</p> <p>1 p. – użycie 3 wyrazów o znaczeniu charakteryzującym, tj. przydawek przymiotnikowych lub rzeczownikowych (określających np. kolory, kształty, nastrój) ORAZ 2 wyrażen określających stosunki przestrzenne;</p> <p>0 p. – mniej niż 3 wyrazy o znaczeniu charakteryzującym LUB mniej niż 2 wyrażenia określające stosunki przestrzenne</p> <p>III. Poprawność języka i zapisu (0–2 p.)</p> <p>2 p. – nie więcej niż 2 błędy (ortograficzne, językowe lub interpunkcyjne)</p> <p>1 p. – 3 błędy (ortograficzne, językowe lub interpunkcyjne)</p> <p>0 p.– więcej niż 3 błędy</p>									
14.	<p>A. Uznał go za terrorystę.</p> <p>B. Słowa te padają w czasie rozmowy w ośrodku dla uchodźców na Węgrzech, gdzie Ahmed odnajduje ojca.</p>	0–1	<p>1 p. – udzielenie 2 poprawnych odpowiedzi</p> <p>0 p. – udzielenie 1 poprawnej odpowiedzi lub brak poprawnej odpowiedzi</p>									
15.	<table border="1" data-bbox="309 1185 1137 1361"> <thead> <tr> <th>Wyraz pochodny</th> <th>Wyraz podstawowy</th> <th>Formant słowotwórczy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>izolowanie</i></td> <td><i>izolować</i></td> <td><i>-anie</i></td> </tr> <tr> <td><i>Belg</i></td> <td><i>Belgia</i></td> <td><i>ø</i></td> </tr> </tbody> </table>	Wyraz pochodny	Wyraz podstawowy	Formant słowotwórczy	<i>izolowanie</i>	<i>izolować</i>	<i>-anie</i>	<i>Belg</i>	<i>Belgia</i>	<i>ø</i>	0–2	<p>2 p. – poprawne uzupełnienie wszystkich pól tabeli</p> <p>1 p. – poprawne uzupełnienie 3 wierszy tabeli</p> <p>0 p. – mniej niż 3 poprawnie uzupełnione wiersze tabeli lub brak odpowiedzi</p>
Wyraz pochodny	Wyraz podstawowy	Formant słowotwórczy										
<i>izolowanie</i>	<i>izolować</i>	<i>-anie</i>										
<i>Belg</i>	<i>Belgia</i>	<i>ø</i>										

16.	Zaimki: <i>go, to, jego, ich</i>	0–1	1 p. – wypisanie wszystkich zaimków 0 p. – wypisanie mniej niż 4 zaimków lub brak odpowiedzi. Uwaga! Jeśli oprócz zaimków w odpowiedzi pojawią się wyrazy należące do innych części mowy, nie przyznaje się punktu.								
17.	Np. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%;">Element treści</th> <th style="width: 80%;">Znaczenie metaforyczne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">schody</td> <td style="text-align: center;"><i>droga do wolności</i></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">storczyki</td> <td style="text-align: center;"><i>odradzające się życie, nadzieja na lepszy los</i></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">szkoła</td> <td style="text-align: center;"><i>powrót do życia, bliskość, beztroska, bezpieczeństwo</i></td> </tr> </tbody> </table>	Element treści	Znaczenie metaforyczne	schody	<i>droga do wolności</i>	storczyki	<i>odradzające się życie, nadzieja na lepszy los</i>	szkoła	<i>powrót do życia, bliskość, beztroska, bezpieczeństwo</i>	0–2	2p. – poprawne uzupełnienie wszystkich pól tabeli 1 p. – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli 0 p. – poprawne uzupełnienie tylko jednego wiersza tabeli lub brak odpowiedzi
Element treści	Znaczenie metaforyczne										
schody	<i>droga do wolności</i>										
storczyki	<i>odradzające się życie, nadzieja na lepszy los</i>										
szkoła	<i>powrót do życia, bliskość, beztroska, bezpieczeństwo</i>										
18.	1. NIE/TAK (zalicza się obydwie odpowiedzi); 2. NIE; 3. TAK; 4. NIE; 5. TAK	0–1	1 p. – zaznaczenie wszystkich poprawnych odpowiedzi 0 p. – jedna odpowiedź niepoprawna lub więcej niepoprawnych odpowiedzi								
19.	Np. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 100%;">Rola tytułowych elementów garderoby</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cytat 1. Szalik staje się znakiem rozpoznawczym chłopca.</td> </tr> <tr> <td>Cytat 2. Z powodu spodni bohater staje się obiektem kpin.</td> </tr> </tbody> </table>	Rola tytułowych elementów garderoby	Cytat 1. Szalik staje się znakiem rozpoznawczym chłopca.	Cytat 2. Z powodu spodni bohater staje się obiektem kpin.	0–2	2 p. – poprawne określenie roli obydwu elementów garderoby 1 p. – poprawne określenie roli jednego elementu garderoby 0 p. – błędne odpowiedzi lub ich brak					
Rola tytułowych elementów garderoby											
Cytat 1. Szalik staje się znakiem rozpoznawczym chłopca.											
Cytat 2. Z powodu spodni bohater staje się obiektem kpin.											
20.	Np. Nie można odrzucać ludzi, którzy wyglądają lub zachowują się inaczej.	0–1	1 p. – prawidłowe sformułowanie tezy na podstawie lektur 0 p. – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi								
21.	A. <i>Nowy był widywany (przez dzieci) tylko z daleka.</i> B. <i>Nie da się przekształcić.</i> C. <i>Kartka z życzeniami jest pokazywana przez Pieszczocha</i>	0–2	2 p. – bezbłędne wykonanie całego zadania 1 p. – jeden błąd w zakresie przekształcenia czasownika na stronę bierną								

	znajomym. D. Kiermasz świąteczny zostanie zorganizowany w Dąbrówce przez uczniów i nauczycieli.		0 p. – dwa błędy lub więcej błędów w zakresie przekształcenia czasownika na stronę bierną albo brak odpowiedzi Uwaga! Zdania muszą być poprawne językowo oraz zapisane zgodnie z regułami ortografii i interpunkcji. Brak poprawności językowej uniemożliwia przyznanie punktu.				
22.	Wieczorem, gdy już wyłączyłam nocną lampkę, myślałam o tym, że jak się jest samemu, nikt nie przyzna ci racji.	0–1	1 p. – poprawne wstawienie 4 przecinków 0 p. – pominięcie któregośkolwiek z przecinków lub wstawienie przecinka w niewłaściwym miejscu				
23.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Imiesłowy przymiotnikowe</th> <th>Części zdania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>przypominającej wykonana</td> <td>przydawka orzecznik / orzecznik orzeczenia imiennego / część orzeczenia imiennego</td> </tr> </tbody> </table>	Imiesłowy przymiotnikowe	Części zdania	przypominającej wykonana	przydawka orzecznik / orzecznik orzeczenia imiennego / część orzeczenia imiennego	0–2	2 p. – wpisanie do tabeli 2 imiesłów i określenie ich funkcji w zdaniu 1 p. – wpisanie do tabeli 1 imiesłowu i określenie jego funkcji w zdaniu LUB wpisanie do tabeli 2 imiesłów bez określania, jaką stanowią część zdania 0 p. – wpisanie do tabeli imiesłówów bez określenia ich funkcji w zdaniu, błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi
Imiesłowy przymiotnikowe	Części zdania						
przypominającej wykonana	przydawka orzecznik / orzecznik orzeczenia imiennego / część orzeczenia imiennego						
24.	Przemówienie.	0-16	I. Realizacja tematu (0–7 p.) 1 p. – przemówienie w całości zgodne z tematem; 0 p. – tekst nie w pełni zgodny z tematem; ----- 2 p. – co najmniej 3 zwroty do adresata LUB 1 zwrot do adresata i co najmniej 2 inne środki stylistyczne charakterystyczne dla przemówienia (pytania, retoryczne, wykrzyknienia, zdania rozkazujące, porównania) 1 p. – 2 zwroty do adresata LUB 1 zwrot i co najmniej 2 inne środki stylistyczne charakterystyczne dla przemówienia				

		<p>0 p – praca nie spełnia wymagań, za które przyznaje się 1 punkt</p> <hr/> <p>2 p. – podanie co najmniej 2 trafnych argumentów 1 p. – podanie 1 trafnego argumentu 0 p. – brak trafnego argumentu</p> <hr/> <p>2 p. – celowe odwołanie się do własnych doświadczeń oraz do obydwu książek poprzez przytoczenie przykładów uzasadniających tezę 1 p. – odwołanie się do własnych doświadczeń i do jednej lektury albo odwołanie się do obydwu książek bez odniesienia się do własnych przeżyć 0 p – praca nie spełnia wymagań, za które przyznaje się 1 punkt</p> <p>II. Kompozycja (0–2 p.)</p> <p>2 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wstęp – zwrot do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia • rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia • zakończenie – podsumowanie rozważań, wnioskowanie wynikające z realizacji tematu • graficznie wyodrębnione co najmniej 3 akapity • wypowiedź spójna <p>1 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wstęp – zwrot do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia • rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • zakończenie – podsumowanie rozważań, wnioskowanie wynikające z realizacji tematu • 2 akapity oraz/lub 1–2 usterki w zakresie spójności wypowiedzi <p>0 p. – praca nie spełnia wymagań na 1 p.</p> <p>III. Język (0–3 p.)</p> <p>3 p. – szeroki zakres środków językowych; dopuszczalne 3 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne)</p> <p>2 p. – 4 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne)</p> <p>1 p. – 5– 6 błędów (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych)</p> <p>0 p. – więcej niż 6 błędów językowych (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych)</p> <p>IV. Ortografia (0–2p.)</p> <p>2 p. – nie więcej niż 1 błąd</p> <p>1 p. – 2 błędy</p> <p>0 p. – więcej niż 2 błędy</p> <p>VI. Interpunkcja (0–2p.)</p> <p>2 p. – nie więcej niż 3 błędy</p> <p>1 p. – 4–5 błędów</p> <p>0 p. – więcej niż 5 błędów</p> <p>Uwaga!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeżeli uczeń nie odwołał się do co najmniej 1 lektury i do własnych doświadczeń albo do obydwu książek bez odniesienia się
--	--	--

			<p>do własnych przeżyć lub nie stosuje formy przemówienia, lub jego wypowiedź jest niezgodna z tematem, uzyskuje za kryterium I i za całą pracę 0 p.</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeśli w pracy uczestnik konkursu popełnił rażące błędy rzeczowe, (np. w imionach i nazwiskach, nazwach miejscowości), od sumy punktów za pracę odejmuje się 1 punkt.• Każde naruszenie zasad ortografii i interpunkcji jest traktowane jako błąd.• Jeśli praca zawiera mniej niż 200 słów, ocenia się wypowiedź, stosując tylko kryterium I.
--	--	--	---